

Principy 3E – veřejné nakupování

Naplňování principů 3E v praxi veřejného zadávání

MINISTERSTVO FINANCÍ | 17.01.2019

Obsah

Představení CHJ

1

Úvodní představení metodiky

2

Představení
jednotlivých fází
veřejné zakázky

3

- Identifikace a zdůvodnění potřeby
- Příprava veřejné zakázky
- Zadávací řízení a uzavření smlouvy
- Plnění smlouvy a řízení vztahu s dodavateli

4

5

CHJ a činnosti

Zákon o finanční kontrole

Technická novela

- zahrnutí nových organizací
- aktuálně v PS

Úpravy v příslušné vyhlášce

- Zjednodušení předávání zpráv o finančních kontrolách do IS FKVS
- Bude se týkat zpráv o FK za rok 2019

Metodická činnost

Metodické materiály

- **Metodika veřejného nakupování** – naplňování principů 3E v praxi veřejného nakupování
- **Metodika řízení rizik**
- **Metodika předávání podnětů na orgány Finanční správy ČR**
- **Metodický pokyn pro výkon kontrol (kontrola EU dotací)**
- zrušené metodické pokyny (lze použít)

! Metodické materiály (metodiky, manuály, apod.) mají doporučující charakter, nejsou povinné!

Metodická činnost

v roce 2018

- **Statut a manuál interního auditu**
- **Příručka pro starostu** – řízení rizik spojených s hospodařením obce
- **Metodika hodnocení kvality IA** – zaměřená nejen na útvary o více IA, ale také na organizace s jedním IA
- **Metodika vzorkování**
- **Metodika – audit vnitřního kontrolního systému**
- **Pilotní projekt** – konzultace k nastavení VKS
- **Internetové stránky CHJ** – podweb Ministerstva financí
 - stanoviska, otázky a odpovědi, projekty, a další
- **Stanovisko - pověřenec GDPR**

Vize kontroly

- smyslem kontroly není jen hledání a nalézání chyb a nedostatků v hospodaření s veřejnými prostředky, případně ukládání sankcí
- hlavním cílem kontroly je **dosažení nápravy** ve smyslu opravení nefunkčních či nedostatečně funkčních částí systému a zajištění lepšího nakládání s veřejnými prostředky v budoucnu

ÚVODNÍ PŘEDSTAVENÍ METODIKY

Pro koho je metodika určena?

- Veřejní / sektoroví zadavatelé
 - ✓ Útvar veřejných zakázek
 - ✓ Odborné útvary
 - ✓ Právní útvar
 - ✓ Interní audit
 - ✓ Vedení organizace

1

2

3

4

5

Co je smyslem metodiky?

- Veřejné nakupování vs. veřejné zakázky
- Zásady vyplývající ze ZZVZ vs. principy 3E

1

2

3

4

5

Co je smyslem metodiky?

Veřejné nakupování vs. veřejné zakázky

1

2

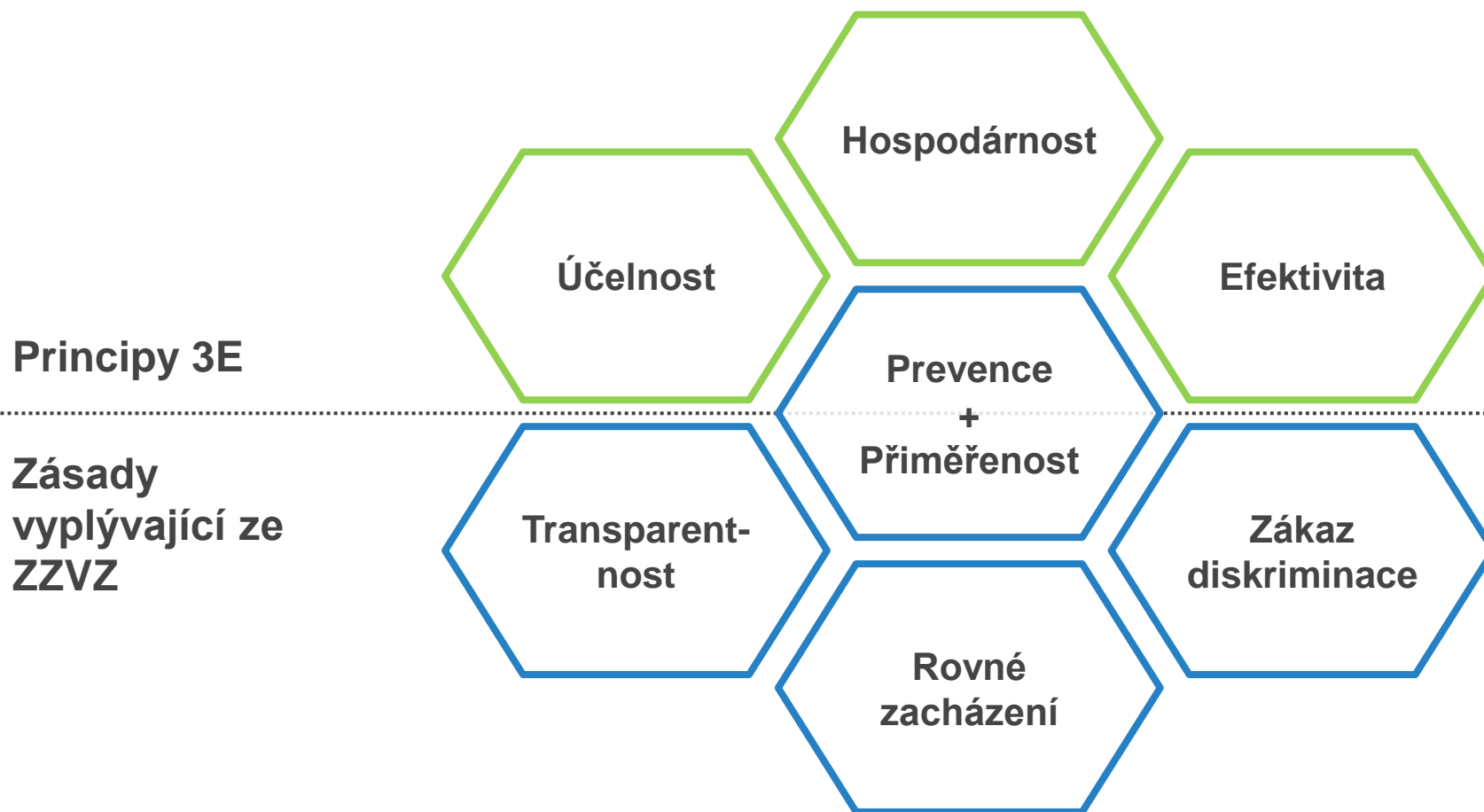
3

4

5

Co je smyslem metodiky?

Zásady vyplývající ze ZVZ vs. principy 3E

Principy vyplývající ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě

Zásady vyplývající ze zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

1

2

3

4

5

ÚČELNOST

ÚČELNOST (effectiveness)

”dělání správných věcí”

Dosažené výsledky odpovídají stanovené a prokázané potřebě.

V praxi se tedy primárně jedná o to, zda je poptávána **správné zboží či správná služba**.

Musí být jasně identifikována potřeba (účel vynakládání veřejných prostředků, který musí být v souladu s úkoly organizace).

HOSPODÁRNOST

HOSPODÁRNOST (economy)

”dělání věcí za rozumnou cenu”

Zdroje jsou dány k dispozici ve správnou dobu, v dostatečném množství, v přiměřené kvalitě a za co nejvýhodnější cenu.

Hospodárností se rozumí tlak na minimalizaci nákladů nutných k dosažení požadovaných výsledků.

Poptávání zboží a služeb pouze na základě nejnižší ceny **bez jednoznačného vymezení kvalitativních požadavků není hospodárné.**

EFEKTIVITA

EFEKTIVITA (efficiency)

”dělání věcí správnou cestou”

**Je dosažen co nejlepší vztah
mezi vynaloženými prostředky
a dosaženými výsledky.**

Jedná se o **maximalizaci přínosů**, kterých lze vynaložením veřejných prostředků dosáhnout.

Základní předpoklady pro naplnění principu efektivity:

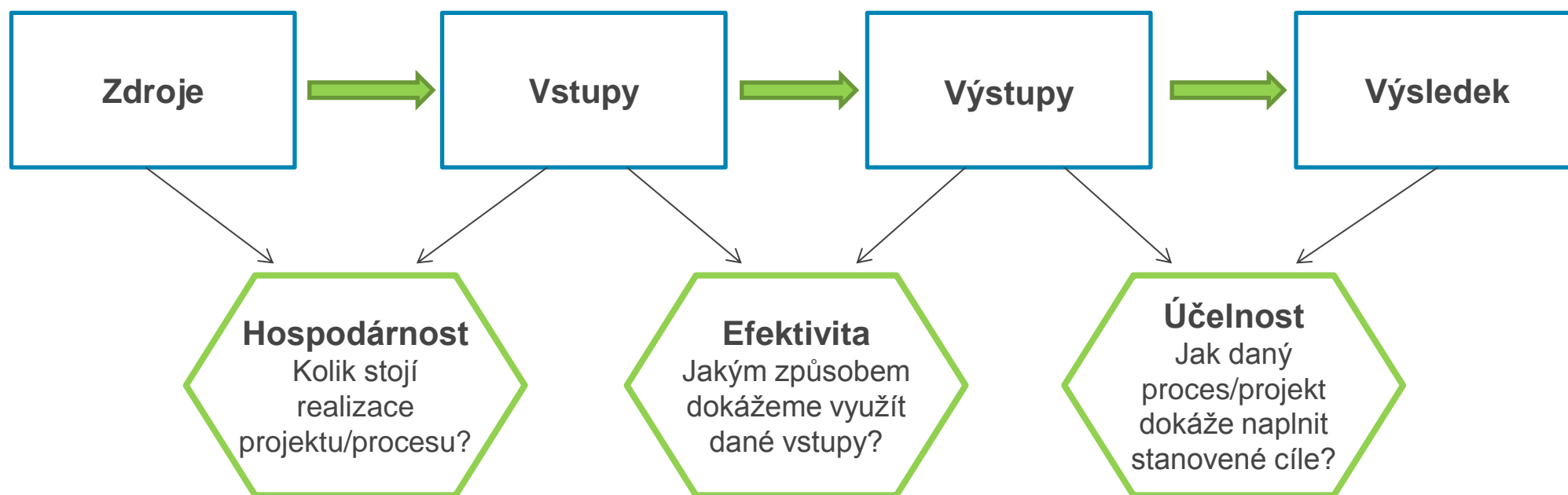
- Přiměřené plánování
- Racionální příprava zadávacích podmínek

Principy 3E

Co je smyslem metodiky?

Principy 3E v praxi

1

2

3

4

5

Úkol

Naplnění principů 3E – ilustrativní příklady

Příklady	Účelnost	Hospodárnost	Efektivita
1. Využití dotace na rekonstrukci kulturního centra a následný pronájem provozovateli. Jednalo se o dotaci z programu určeného na podporu zaměstnanosti.			
2. Veřejná zakázka na PC pro referenty, tj. ke standardní kancelářské práci. Na základě definované technické specifikace byl jako vítěz vybrán uchazeč, který nabídnul PC za cenu 50 tis. Kč bez DPH (nejnižší nabídková cena), specifikace PC odpovídala „hernímu“ PC.			
3. Veřejná zakázka na vypracování odborné studie v rámci projektu EU. Uchazeč vybrán na základě nejnižší ceny, kvalita nabídky nebyla hodnocena, technická kvalifikace nebyla požadována, sankce nebyly specifikovány. Ukázalo se, že dodavatel není schopen studii v požadovaném rozsahu zpracovat, hrozí riziko ztráty dotace, nebo její části.			

1

2

3

4

5

Řešení úkolu

Naplnění principů 3E – ilustrativní příklady

Příklady	Účelnost	Hospodárnost	Efektivita
1. Využití dotace na rekonstrukci kulturního centra a následný pronájem provozovateli. Jednalo se o dotaci z programu určeného na podporu zaměstnanosti.	X		
2. Veřejná zakázka na PC pro referenty, tj. ke standardní kancelářské práci. Na základě definované technické specifikace byl jako vítěz vybrán uchazeč, který nabídnul PC za cenu 50 tis. Kč bez DPH (nejnižší nabídková cena), specifikace PC odpovídala „hernímu“ PC.	X	X	X
3. Veřejná zakázka na vypracování odborné studie v rámci projektu EU. Uchazeč vybrán na základě nejnižší ceny, kvalita nabídky nebyla hodnocena, technická kvalifikace nebyla požadována, sankce nebyly specifikovány. Ukázalo se, že dodavatel není schopen studii v požadovaném rozsahu zpracovat, hrozí riziko ztráty dotace, nebo její části.		X	

1

2

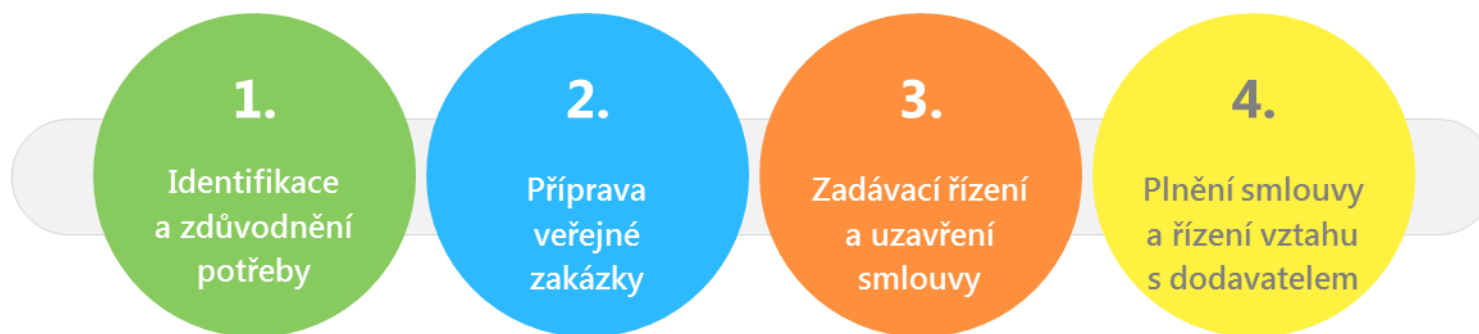
3

4

5

Co v metodice její uživatel najde?

- **Základní postupy v klíčových oblastech, které přispívají k naplnění principů 3E**

- **Příklady dobré i špatné praxe**
- **Otázky, které by si měl veřejný zadavatel postupující v souladu s péčí řádného hospodáře, klást**

1

2

3

4

5

Co v metodice její uživatel nenajde?

- **Podrobný návod zaručující zaručeně účelné, efektivní, hospodárné počínání zadavatele**
- **Výklad nového zákona o zadávání veřejných zakázek**
- **Popis postupů zadavatele ve všech fázích upravených novým zákonem o zadávání veřejných zakázek**

1

2

3

4

5

Kde je metodika k dispozici?

- eKLEP (metodika byla schválena jako doporučující materiál usnesením vlády č. 620/2016):

<https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNA9VFB9GL>

- Webové stránky Ministerstva financí ČR:

<http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2016/metodicky-pokyn-chj-c-3--metodika-verejn-25582>

- Částka 4/2016 Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí:

<http://www.mvcr.cz/clanek/vestnik-vlady-pro-organy-kraju-a-organy-obci-717579.aspx>

IDENTIFIKACE A ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY

Jaké oblasti tato kapitola upravuje?

- Záměry veřejných zakázek
- Plánování veřejných zakázek
- Sdružování nákupů v rámci organizace
- Využívání rámcových dohod s jedním či více dodavateli
- Využívání institutu centrálního zadavatele

PŘÍPRAVA VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Jaké oblasti tato kapitola upravuje? 1/2

- Stanovení předmětu veřejné zakázky
- Rozdělení veřejných zakázek na jednotlivé části
- Úvaha nad základními parametry zadávacího řízení
- Znalost tržních podmínek a spolupráce s potenciálními dodavateli
- Využívání zadávacích řízení, která umožňují jednání s dodavateli
- Příprava podrobné technické specifikace
- Stanovení podmínek kvalifikace uchazečů

1

2

3

4

5

Jaké oblasti tato kapitola upravuje? 2/2

- Stanovení kritérií hodnocení
- Stanovení obchodních nebo jiných smluvních podmínek
- Prevence vzniku dlouhodobé závislosti na jednom dodavateli

1

2

3

4

5

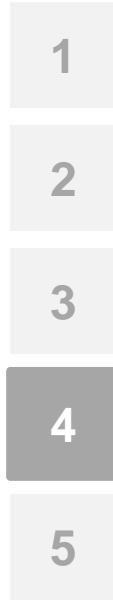
ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ A UZAVŘENÍ SMLOUVY

Jaké oblasti tato kapitola upravuje?

- Využívání elektronických aukcí
- Hodnocení kvalitativních parametrů nabídek

PLNĚNÍ SMLOUVY A ŘÍZENÍ VZTAHU S DODAVATELI

Jaké oblasti tato kapitola upravuje?

- Sledování kvality plnění
- Uplatňování reklamací a smluvních sankcí
- Uplatňování získaných zkušeností u nových veřejných zakázek
- Sdílení zkušeností a dobré praxe s jinými zadavateli

1

2

3

4

5

Uplatňování získaných zkušeností u nových VZ 1/2

Vyhodnocování realizovaných VZ jako jeden ze základních principů sebezdokonalování organizace.

Schéma postupu při vyhodnocování VZ:

1. Zpětné vyhodnocení VZ

*Přispěla VZ k naplnění dané potřeby?
Byly v průběhu přípravy / realizace VZ zaznamenány problémy?*

2. Vyhledání příčin

Jaké příčiny vedly k identifikovaným problémům či nedostatkům?

3. Přijetí opatření

Jaká opatření byla přijata, aby nedocházelo k opakování problémů?

1

2

3

4

5

Uplatňování získaných zkušeností u nových VZ 2/2

- Příklady možných nedostatků k nápravě:
 - Útvary v rámci organizace nezašlou požadavky na VZ v souladu se stanovenými **termíny** ⇒ riziko přetížení útvaru veřejných zakázek
 - Nejsou přesně specifikovány **role a odpovědnosti** útvarů zapojených do procesu přípravy veřejných zakázek (týká se zejména věcně příslušného útvaru, útvaru VZ, právního útvaru)
 - Není definován **proces** schvalování veřejných zakázek.
 - Nedochozí k řádnému **zdůvodňování potřeby** realizace VZ ⇒ riziko nesouladu plnění VZ s potřebami organizace

1

2

3

4

5

Sankce

- Ovlivnění výběru dodavatele (např. zvolení dražšího řešení bez jakéhokoliv bližšího zdůvodnění) může být považováno za přestupek dle § 268 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů,
- Neoprávněné použití peněžních prostředků státního rozpočtu a jiných peněžních prostředků státu je dále porušení rozpočtové kázně dle § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
- V obou případech je odpovědná přímo ta osoba, která celou operaci schválila – příkazce operace (v praxi nejčastěji ŘO, NM),
- Nejlepší obranou před výše uvedeným je zanechávat dostatečnou auditní stopu o všech rozhodovacích procesech, které vedly k výběru dodavatele.

Auditní stopa

Co je auditní stopa?

- Auditní stopa je spolehlivá vazba, která jednoznačně dokumentuje operaci od zdrojového dokumentu až po její ukončení. Propojení mezi podklady, zpracováním a výstupními doklady musí být sledovatelné, a to ve všech fázích operace;

- Auditní stopou je věrohodný a srozumitelně zachycený soubor všech dokumentů které se k veřejnému nákupu vážou, včetně identifikace jednotlivých možností provedení veřejného nákupu, výpočtu hodnotících kritérií u jednotlivých dodavatelů a kompletního výpisu z elektronické komunikace mezi všemi zúčastněnými subjekty;
- Auditní stopou není výkaz provedení práce u zaměstnanců na dohodu mimo pracovní poměr (DPP, DPČ) z důvodu jeho nedostatečné určitosti.

Proč je důležité mít auditní stopu?

- Jedná se o materiál, který věrohodně prokazuje všechny skutečnosti, které se během veřejného nákupu uskutečnily a kdo o nich rozhodoval.

**Děkuji Vám
za pozornost**

**Ministerstvo financí
České republiky**

Mgr. Vojtěch Opočenský

Ministerstvo finanční ČR

Centrální harmonizační jednotka

+420 257 044 684

vojtech.opocensky@mfcz.cz

<http://www.mfcz.cz/cs/verejny-sektor/smart-governance>